

Partnerskab med forældre - når der (måske) er behov for støtte og omsorg for familien

Forståelse, opsporing og arbejde med sårbarhed på Neonatal afsnittet,

Aalborg Universitetshospital v. socialrådgiver Stine Frick

Stine Frick

Uddannet socialrådgiver januar 2010
Soc. d (diplom) Udsatte Børn og Unge juni 2022

Ansæt på Aalborg Universitetshospital april 2023

Delt funktion med stamansættelse i Center for Voldtægtsofre, resten af tiden på
Børneafdelingen i tværfaglige teams - 12 t./u. på Neonatalafsnittet

Hvad siger loven - værd at vide
Sårbar situation eller sårbar familie
Familieteamet - Neonatalafsnittet i Aalborg
Dokumentation og underretning
Fælles refleksion og tak for i dag

Definition på sårbarhed:

"...som er let at gøre ked af det eller skade psykisk eller fysisk..."

Barnets Lov

Trådte i kraft 01.01.2024 - lå før i Lov om Social Service, men har nu en selvstændig lovgivning

Kraftigt signal om et nyt børnesyn - giver børnene flere rettigheder og understreger, at børnenes sag skal være børnenes

Nyt sprog, mere ejerskab over egen sag. Man skriver til børnene og ikke om børnene

Den skærpede underretningspligt – Barnets Lov § 133 (tidligere Lov om Social Service § 153)

Personer, der udøver offentlig tjeneste eller offentligt hverv, skal underrette kommunalbestyrelsen, hvis de under udøvelsen af tjenesten eller hvervet får kendskab til eller grund til at antage, at

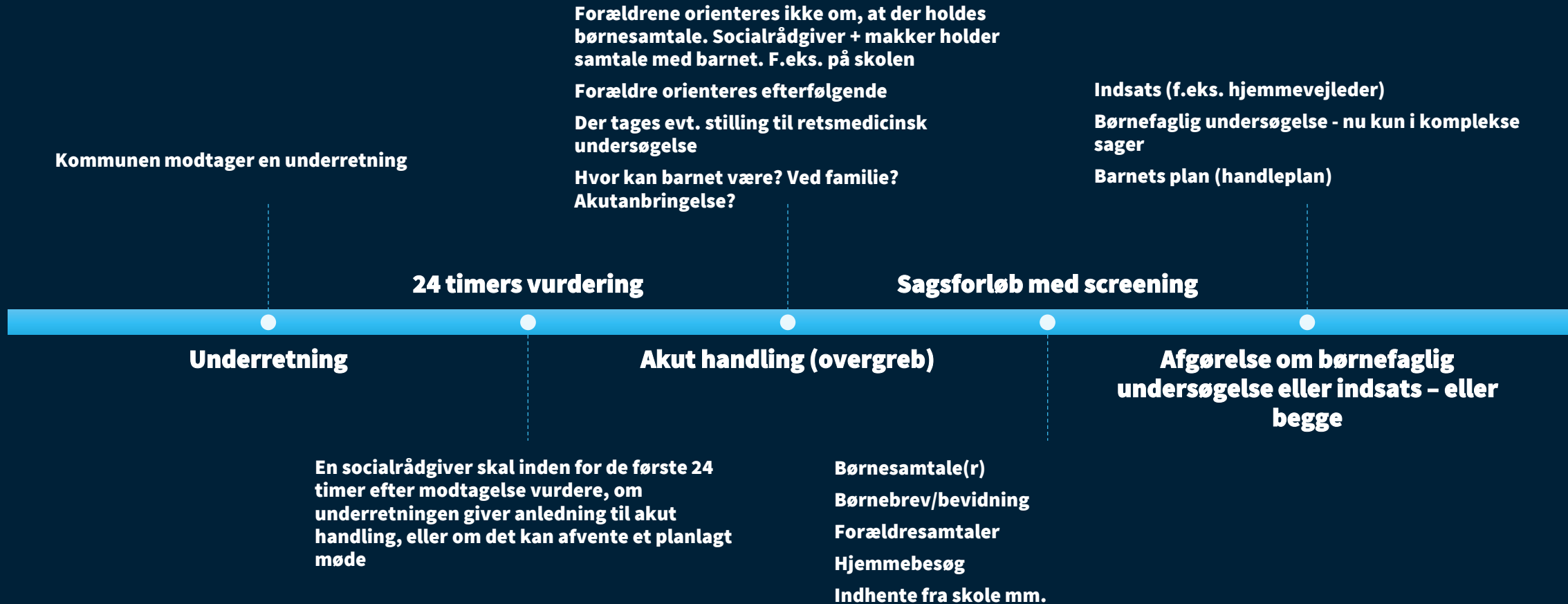
- 1) et barn eller en ung under 18 år kan have behov for særlig støtte efter denne lov,
- 2) et barn umiddelbart efter fødslen kan få behov for særlig støtte efter denne lov på grund af de kommende forældres forhold,
- 3) et barn eller en ung under 18 år kan have behov for særlig støtte efter denne lov på grund af barnets eller den unges ulovlige skolefravær eller undladelse af at opfylde undervisningspligten eller
- 4) et barn eller en ung under 18 år har været udsat for overgreb.

Kommunerne får mange underretninger
I 2015 var der underretning på 6,1 % af børnene i Aalborg Kommune
I 2023 var tallet steget til 8,6 %

HUSK underretninger er et bredt begreb. Det dækker over alt fra bekymrende adfærd, ufrivilligt skolefravær (skolevægning), epikrise fra psykiatrien, mistanke om overgreb

Ikke desto mindre kan man mærke stigningen ude i kommunerne – hver underretning generer arbejde for socialrådgiverne

En underretnings vej i kommunen

Sårbarhed

Hvordan forstår vi det og hvad stiller vi op med det?

En sårbar situation er forbigående, enten en hændelse eller livsbegivenhed, som i en periode giver sårbarhed

En sårbar familie var også sårbar før, de kom i afdelingen – og formodes derfor fortsat at være sårbare ved udskrivelsen

Hvorfor er det vigtigt at kunne se forskel?

Behandler vi ikke familierne ens?

Grundlæggende behandles familierne ens – men er der særlige omstændigheder, skal det imødekommes...

For at kunne hjælpe tilstrækkeligt og sikre, at kommunen orienteres tilstrækkeligt, har vi brug for at kende forskel på graderne af sårbarhed

Vi har brug for at forstå familien - men vi skynder os langsomt

Alle familier på Neonatal er i en form for krisetilstand

For de sårbare familier kan det udgøre en stor risiko
for barnets trivsel og udvikling

Case: Mor indlagt med baby – ukendt far. Baby forløses 29+2 med baggrund i svær væksthæmning og dårligt flow. Personalet har svært ved at etablere relation med Mor. Hun har en angstproblematik, men passer baby fint, er øm og kærlig. Vi kender ikke til, om der er et netværk. Mor virker ofte meget træt, men vil være ved baby og får ikke hvilet ret meget.

Sårbar situation eller sårbar familie?

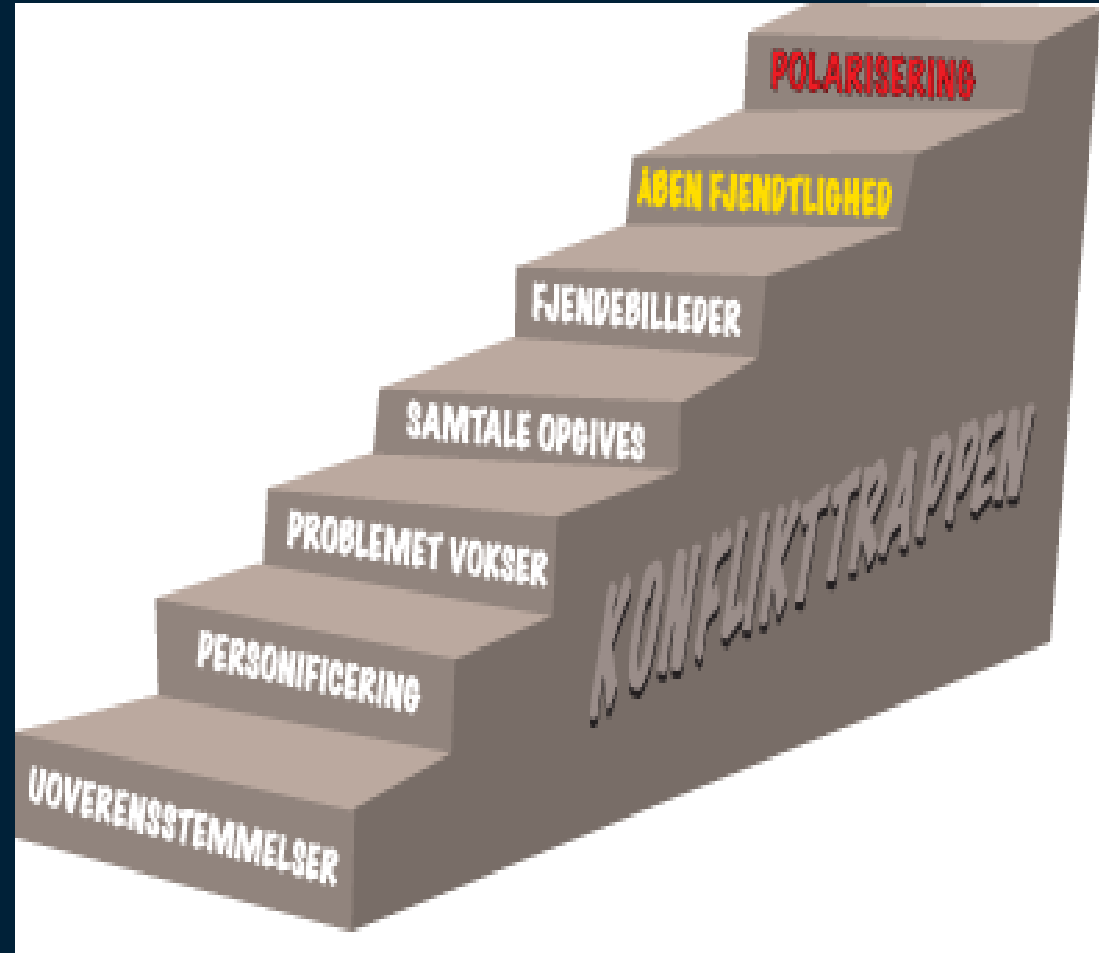
Den svære samtale om sårbarhed, dårlig trivsel, utilstrækkelige forældrekompetencer...

- Forbered dig på, hvad der er vigtigt at sige
- Skab en klar ramme for samtalen: Hvem skal med, hvor længe forventes den at vare, er det nødvendigt at inddrage netværket
- Brug evt. tavle eller skriv aftaler ned på papir, der udleveres (visualisering)
- Saml op på aftaler, når samtalen afsluttes
- Giv rum til frustration, men afgræns dem gerne og hold fokus
- Følg op – aftal et tidspunkt – her sikrer du dig, at indhold er forstået og kan svare på eventuelle nye spørgsmål

Vær opmærksom på
konfliktniveauet i samtalen

De-eskalér, hav en low arousal
tilgang - tænk over at bevare
roen og hav fokus på dit eget
budskab

*Billede af trappen venligst lånt af Undervisningsministeriet [Plads til
forskellighed \(uvm.dk\)](https://www.uvm.dk/plads-til-forskellighed)

Familieteamet på Neonatal afsnittet, Aalborg Universitetshospital

- Tværfagligt sparringsforum med det formål, at vi drøfter sårbare situationer eller sårbare familier. Vi følger familien på sidelinjen - vi vurderer, om der skal underrettes – vi lægger en plan for at understøtte familien
- Nogle familier følger vi bare tæt for at sikre, det går den rette vej. Andre familier skal vi løbende planlægge omkring, justere og drøfte bekymringsniveau
- Teamet består af klinisk afsnitskoordinator – sygeplejerske, psykolog, præst, socialrådgiver. Vi inviterer relevante fra teamet om barnet ind til drøftelse. Vi skriver et kort referat, som sendes til resten af afdelingen, så alle ved, hvilke børn, vi er særligt opmærksomme på
- Vi mødes hver uge på et fast tidspunkt

Af PRI dokument fremgår det, at Familieteamet kan være relevant:

- Hvis familien er kendt i det kommunale system, der retter henvendelse til Neonatalafdelingen
- Dét personale der plejer familiens barn vurderer, det er nødvendigt
- **Tværfaglige samarbejdspartnere** på basis af samtaler m. familien
- Overlevering fra B11 (Barselsafsnittet)
- **Familien** udtrykker selv behov for hjælp/støtte
- Familien er i familieambulatoriets regi

Trekløvermodellen

1: Følelsesmæssig tilknytning og kærlighed (observeres tilknytning, glæde over barnet, samspil med barnet mm.)

2: Støtte (hvordan støttes barnets udvikling mm.)

3: Stabilitet og struktur (holde struktur med måltider og øvrig pasning/pleje - stabil stemningsleje mm.)

Eksempel på en dag i Familieteamet – fiktive cases

- Barn 1: Født i uge 26 - svær væksthæmning og svært forløb med respirator on/off. Mor indlagt på intensiv efter fødsel. Far har udviklet efterfødselsreaktion. Der har været behov for psykologsamtaler samt bistand fra socialrådgiver. Drøftes for at sikre, at vi understøtter den livskrise, familien står i
- Barn 2: Født i uge 33 grundet præeklampsi ved Mor. Fint forløb, men Mor er alene med Baby og en ældre søskende. Der er konflikt om forældremyndighed og dårligt samarbejde. Usikkerhed omkring Mors overblik og struktur. Drøftes for at etablere samarbejde med kommunen forud for udskrivelse
- Barn 3: Forløst ved planlagt sectio i uge 35. Barn har et medfødt handicap. Kendt fra Familieambulatoriet grundet Mors misbrug. Belastet opvækst ved Mor, som skal være alene med barnet. Der træffes afgørelse om anbringelse under indlæggelse. Drøftes for at sikre, vi har samarbejde med kommunen og understøtter Mor under indlæggelse
- Barn 4: Født i uge 31 med svær væksthæmning og dårligt flow. Under indlæggelse træffes afgørelse om anbringelse grundet forældres lave kognitive funktionsniveau. Drøftes for at sikre samarbejde med hjemkommune samt OBS underretning grundet forældrenes højlydte konflikter

Hvad kunne aftalerne på Familieteamet være?

- Samtale med præst, psykolog, socialrådgiver aftales
- Der fastsættes et plejeteam for at mindske skift om familien
 - Der planlægges lægesamtale
 - Der udarbejdes døgnrytmeskema
- Møde med hjemkommunen - socialrådgiver og sundhedsplejerske
 - Underretning

Summeøvelse

Har I lignende praksis i jeres afdeling – hvad sætter det i gang af tanker i forhold til formål og relevans?

Kommentarer i øvrigt?

Neonatal afsnittet, Aalborg Univsersitetshospital

Observér

Hvad ser du?

Hvad hører du?

Bliver du bekymret?

Notér

Skriv dine observationer i
barnets journal

Inddrag Familieteam

Familieteam

Tværfaglig drøftelse
Vurdering af videre plan
Evt. underretning

Dokumentation i barnets journal

Barnets journal i NordEPJ –
sundheds- og familieforhold og behandling af barnet

Noterer observationer af forældre/barn samspil - når det har betydning for
barnets behandling eller trivsel

Vi skriver så objektivt som muligt

Opsporing af sårbarhed - hvordan kan det se ud i en travl hverdag?

OPFORDRING:

Lyt - spørg nysgerrigt ind – hav et sparringsforum i afdelingen, hvor man kan dele sine observationer og tanker.

Lær af og med hinanden. Etablér stærke fællesskaber i personalegruppen for at kunne rumme og håndtere sårbarheden bedst muligt.

Eksempel fra journal:

Samspil - forældre/barn:

Mor har igen idag været grådlabil og syntes det hele er meget hårdt. Især efter at hun i nat ikke har kunnet sove. Hun har fået ca 1 times søvn i nat. Til morgen efter vagskifte sidder mor og græder imens hun giver Baby sondemad. Hun fortæller at hun lige faldt i søvn imens hun gav mad og hun derfor er meget ked af det. Vi foreslår at hun går ned og får en lur og at vi giver sondemaden færdig. Hun ønsker selv at give maden færdig og går derefter ned og sover. Da hun vender tilbage til næste måltid har hun kun sovet ca 10 min. Jeg foreslår Mor at hun får en sin seng ind på stue X så hun kunne ligge og blunde/sove imens personalet sørgede for at give Baby mad på sonden til dette måltid. Det ville hun gerne prøve og dette var med god virkning. Mor fik sovet i ca 2 timer med Baby på brystet.

Når vi er bekymrede...

Først drøfter vi i Familieteam

Underretning sker i samarbejde mellem klinisk afsnitskoordinator, socialrådgiver og gerne kontaktlæge

Det sker, at vi ikke er enige. Hvad gør vi så?

Så går den, der har den primære bekymring, videre!

Underretningspligten går forud for tavshedspligten – men også for den gode stemning i personalegruppen...

UNDERRETNING ER ET PERSONLIGT ANSVAR

Så må vi samle op på den gode stemning efterfølgende og lære af forløbet - i fællesskab. Det gør vi ved debriefing, på personalemøde eller lignende.

Husk ikke at skrive mere, end hvad der er formålstjenesteligt

Nogle underretninger er information til kommunen med OBS – andre er med
massiv bekymring

Vær klar i jeres formulering, ift. om det er det ene eller det andet

Eksempel på formuleringer til underretning

Skrives i alle underretninger – for en fælles forståelse af, hvad en indlæggelse betyder:

"En indlæggelse på Neonatalafsnittet er barnets indlæggelse - personalet fokuserer på behandling af barnet, og forældrene er medindlagte. Rammen er markant anderledes, end når man er i eget hjem med en ikke præmatur nyfødt. Forældrene kan være i krise og i chok efter for tidlig fødsel. Hverdagen er meget rammesat, med måltider på faste tidspunkter, ingen rengøring, tøjvask og deslige. Rammerne her, og forløbet med en præmatur baby, betyder derfor også, at forældrene kan agere anderledes, end de vil gøre i eget hjem."

Eksempel på formuleringer til underretning

"Vi kan have en tanke om, at Mor og Far får behov for løbende vejledning i Babys udvikling og i at læse hans signaler, som hans udvikling skrider frem. Samtidig en obs på at støtte Mor i, at hun gør det godt, og støtte til energiforvaltning, så hun ikke brænder ud psykisk.
Forældrene er orienteret om underretningen den XX.XX.24, og er sidenhen skrevet færdig med Mor forud for afsendelse."

"Der underrettes med stor bekymring for den samlede situation i hjemmet, hvor Baby har særlige komplekse behov med baggrund i medfødt funktionsnedsættelse, herudover har det været vanskeligt at etablere et samarbejde med forældrene med baggrund i rusmiddelproblematik. Neonatalafsnittet vil med underretningen skærpe opmærksomheden på, at der er behov for en fast plan ved udskrivelsen."

Hvad tager I med jer fra i dag?
Er der noget, I undrer jer over?

Tak for i dag

Socialrådgiver

Stine Frick

Center for Voldtægtsofre

Børneafdelingen

s.frick@rn.dk

20 52 10 63